

Stichting Steunpunt Stadsboer – sinds 2014 thuis in de korte keten. Ook in 2025 verbindt Stadsboer stad en land, bevordert boer burger dialogen en bedenkt integrale oplossingen voor lokale uitdagingen.

[Toon deze uitnodiging in uw browser](#)

Op naar een houdbare (voedsel)toekomst

2025 Nieuwsbrief # 21 Jaargang 11

Steunpunt Stadsboer

Inhoudsopgave

Woord vooraf

- #1 Agroforestry Voedselpark Dordrecht
- #2 Verse groenten van dichtbij - Interview
- #3 Actieplan Bioregio productie en consumptie
- #4 Pixelfarming Robotica Project RVO/EIP
- #5 HAS vergelijkend onderzoek gebiedsprocessen
- #6 Community Supported Agriculture NL Conferentie
- #7 Jade Reforestry plantgoed dat tegen een stootje kan
- #8 Food Film Fest VoedselAnders Diverz Zwijndrecht
- #9 Imkerij Parkboerderij De Kiboe-hoeve Zwijndrecht
- #10 Brabant Voedselbossen & Stadsboer
- #11 Werkplan 2025 - 2026
- #12 Kort Nieuws
- #13 Kalender
- #14 Credits

Woord vooraf - Op naar een houdbare (voedsel)toekomst

We dragen met onze activiteiten bij aan een radicale verandering van het gangbare landbouw- en voedselsysteem dat ecologisch, economisch en sociaal alle grenzen aan de groei verre overschrijdt. Het is een chaotische tijd. Dat feit weerhoudt Stadsboer er niet van om creatief constructief door te gaan op de ingeslagen weg van verandering. De situatie is dringend. Doorgaan op de oude voet biedt geen perspectief voor mens en milieu. Vertragen van de transitie, zoals gesuggereerd wordt, is geen oplossing. Wij streven naar een houdbare toekomst, naar werkwijzen en verdienmodellen die zowel binnen de ecogrenzen van de planeet blijven als bijdragen aan een eerlijk landbouw- en voedselsysteem. Concepten als blue zones en de zevende generatie zijn onze inspiratiebronnen. Deze nieuwsbrief vertelt van voedselbossen, korte ketens, gebiedsgerichte landbouw- en voedseltransitie, onderwijs en onderzoek.

#1 Agroforestry Dordrecht Voedselpark

De gebieden rondom Stevensweg en Schenkeldijk vormen samen een ontwikkelgebied van Stadspark Dordrecht. Actuele informatie over de ontwikkelingen rondom Schenkeldijk, vindt u [hier](#). In de meest recente gemeentelijke planvorming is een kleine vier hectare grond gereserveerd voor voedselbos en stadslandbouw bewonersinitiatieven. De gemeente Dordrecht

heeft twee participatiebijeenkomsten voor belanghebbenden en belangstellenden georganiseerd in 2023. Stadsboer en Voedselbos Buiten-Zinnig hebben de gelegenheid benut om uitleg te geven over de gevorderde en meermaals ingediende plannen voor agroforestry gebiedsontwikkeling ten dienste van de groene agenda Dordrecht; voedselbos en voedselpark.

In 2024 heeft Stadsboer in samenwerking met Voedselraden Nederland en met steun van NME Weizigt een informatieve bijeenkomst georganiseerd voor bewonersinitiatieven en stadsboeren over het thema 'voedselraden'. Toen heeft de gemeentelijk projectleider uitgebreid toelichting gegeven en vragen beantwoord met betrekking tot Stadspark Dordrecht in wording; deelgebied Stevensweg / Schenkeldijk.

[Powerpoint Presentatie Stadspark Gemeente Dordrecht](#)

[Terugkoppeling-bewonersavond-11-okt-2023 StevenswegSchenkeldijk](#)

Steunpunt Stadsboer in gesprek met de wethouder Tanja de Jonge en projectleider Stadspark Dordrecht.

Ideeën voor Stadspark Dordrecht - De oogst

Participatiebijeenkomst Dordrecht. Enkele citaten.

“Stadslandbouw voedselbos en pluktuinen. In de ontwikkeling voor het Stadspark realiseren wij mogelijkheden voor stadslandbouw, voedselbossen en pluktuinen. Ruimte voor natuur inclusieve tiny houses met voedselbos/ pluktuin. Straten, buurten en wijken worden ecologische dwars verbonden vanuit het stadspark. Mogelijke initiatiefnemers helpen hierbij. Biologische groente kweker in kas / tuin in iedere wijk In de ontwikkeling voor het Stadspark realiseren wij mogelijkheden voor stadslandbouw. Biodynamisch imkeren met honingbijen Bijenvoorzieningen zijn verspreid over de stad geplaatst. In het stadspark is er mogelijk ruimte, met name bij de

volkstuinten bij de Schenkeldijk. In het Stadspark maken wij ruimte voor voedselbos en pluktuinen. Mogelijke initiatiefnemers helpen”

Bron: ["Ideeën voor Stadspark Dordrecht; Opbrengst van de meedenk-bijeenkomst voor Dordtenaren 22 april 2023"](#)

Download [hier](#) het Mecanoo rapport Stadspark XXL 2021

Stadsboer Robert Klaassen in de tuin van Madam Jeanet te Noordeloos

Verse groenten van dichtbij: Steunpunt Stadsboer brengt boer en burger bij elkaar

REGIO • Mensen die voedsel verbouwen en consumenten weer met elkaar in contact brengen. Dat is waar Stichting Steunpunt Stadsboer zich in de regio sterk voor maakt.

Consumenten vinden het fijn om te weten waar hun voedsel vandaan komt, stelt Robert Klassen van het steunpunt. “En boeren ervaren meer voldoening als ze contact hebben met hun consumenten.” Het zijn twee van de vele redenen waarom Steunpunt Stadsboer stad en platteland in de regio meer met elkaar wil verbinden. De organisatie is actief voor de gemeenten Alblasserdam, Dordrecht, Hardinxveld-Giessendam, Hendrik-Ido-Ambacht, Hoeksche Waard, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht en Zwijndrecht.

Meer voldoening

Robert Klaassen is een van de initiatiefnemers. Hij richtte het Steunpunt Stadsboer in 2014 op, samen met twee andere visionairs, van wie Annette de Vlieger nog betrokken is. Over hun drijfveren zegt Klaassen: “De boer zit in een economisch model waarin hij produceert voor de

wereldmarkt. Boeren hebben geen idee naar wie hun producten gaan. Uit onderzoeken blijkt echter: als zij weten voor wie zij produceren, halen zij veel meer voldoening uit hun werk en maken ze bewustere keuzes.”

Volgens Klaassen is ons voedselproductiesysteem aan een herziening toe. “Het is nu zo dat ongeveer 50.000 boeren in ons land produceren voor slechts 5 inkopers, die dus enorme macht hebben. Zelfs de VVD zegt dat de markt hier niet goed werkt. Die 5 inkopers werken voor 5000 supermarkten en bedienen 98 procent van de consumenten. Daarbij komt dat ongeveer 75 procent van wat Nederlandse boeren produceren voor de export is.”

Voedselknooppunt

De stichting wil over 3 jaar een voedselknooppunt (food hub) hebben gerealiseerd, waar voedsel dat in de regio is verbouwd ook in de regio kan worden afgenomen. Mensen weten dan waar hun voedsel vandaan komt, boeren weten voor wie ze produceren en er is minder vervuילend transport nodig. “In die food hub werken boeren aan verduurzaming en kringlooplandbouw. Het is de bedoeling dat deelnemende gemeenten duurzaamheidscriteria toepassen bij hun aanbestedingen voor kantines, scholen, ziekenhuizen en de eigen catering.”

Regionale Voedselketen Strategie Drechtsteden Zuid-Holland-Zuid. © Rocketboys

Een subsidieaanvraag voor het voedselknooppunt loopt. “In maart wordt duidelijk of onze aanvraag wordt gehonoreerd. Partners zijn Yuverta Ottoland en Xander Beks van Boerderij Onze Ruimte in Schelluinen. We werken ook samen met Campus Almkerk, die pixellandbouw bedrijft. Door het slim combineren van gewassen is het met pixellandbouw mogelijk om zonder bestrijdingsmiddelen te telen. Verder willen we een landbouwrobot kopen, daarvoor zoeken we financiering.” **De subsidieaanvraag is helaas niet gehonoreerd.*

Opleidingsplek

Het voedselknooppunt project heeft als titel: Regionale Voedselketen Strategie Zuid-Holland Zuid. “Het brengt overheden, ondernemers en onderwijs bij elkaar. Yuverta gaat in Ottoland stadsboeren opleiden. Er komt daar een opleidingsplek voor kleinschalige intensieve landbouw. Een tuinderij die op 2 hectare 200 huishoudens voorziet van dagelijkse voeding, dat is behoorlijk intensief. Dat is ook duurzaam omdat die vorm van landbouw werkt met veel verschillende gewassen, waarmee de aanbieder een aantrekkelijk groenteaanbod heeft én een robuust systeem.”

Momenteel zoekt het Steunpunt Stadsboeren naar geschikte grond. “Het veenweidegebied is niet overal geschikt voor onze aanpak. Over de afname van producten hebben we gesprekken gevoerd met Oceanco in Alblasterdam. Het bedrijf heeft interesse getoond voor het lokaal inkopen van voedsel voor het bedrijfsrestaurant. Zo kun je een korte keten opzetten voor jonge boeren die het vak leren en de oogst afzetten bij een onderneming.”

Verpakken

Er is nog een partij nodig die vraag en aanbod bij elkaar gaat brengen. “FlexiVers uit Schelluinen zou eerst meedoen door de producten te wassen en verpakken, maar dat bedrijf is verkocht. Je hebt iemand nodig die de juiste mindset heeft. Twee gemeenten hebben zich al achter de doelstelling geschaard: Molenlanden en Dordrecht. Sliedrecht en Hardinxveld staan er ook heel positief tegenover. Zwijndrecht doet niet mee, met Papendrecht moeten we nog in gesprek.”

Er is in Nederland een toenemend aantal initiatieven van mensen die in de scheefgegroeide voedselmarkt verandering willen brengen, zoals de coöperaties van Herenboeren. “Eigenlijk zou iedere nieuwe woonwijk zijn eigen boer in dienst kunnen hebben”, zegt Klaassen. “Je zou 1 hectare op 20 hectare kunnen reserveren voor lokale voedselvoorziening in een wijk vanaf 5000 inwoners. Dan hebben we juist méér boeren nodig in plaats van minder.”

Groentepakketten

Sinds de start wist Steunpunt Stadsboer al het nodige te bereiken. “We hebben groentepakketten aangejaagd, afhaalpunten opgezet in de regio. Met zorgboerderij De Zuidpunt op het eiland van Dordrecht hebben we de distributie van voedselpakketten geprofessionaliseerd en strokenteelt opgezet. We groeiden van 25 groentepakketten in 2016 naar 200 op dit moment.”

Andere successen: “We zijn gaan samenwerken met Diverz Welzijn, een welzijnsorganisatie in Zwijndrecht. Die biedt kooklessen aan voor mensen met een kleine beurs, met de groenten van de zorgboerderij. Een mooi voorbeeld van een korte keten: voedsel dat dicht bij de consument

wordt geproduceerd.”

Gemeenschapslandbouw

Verder was Steunpunt Stadsboer mede-initiatiefnemer van Rechtstreeks Drechtsteden, een online platform waar consumenten bij 120 boeren uit de regio boodschappen kunnen bestellen. Ook was de stichting mede-oprichter van Community Supported Agroculture (CSA), ook wel gemeenschapslandbouw genoemd. Dit is een vorm van samenwerking tussen burgers en lokale landbouwers. Burgers betalen jaarlijks een bijdrage om de productiekosten van het landbouwbedrijf te dekken. In ruil krijgen ze een deel van de opbrengst.

“Bij CSA Nederland zijn 200 tuinders aangesloten die gemiddeld ruim 100 afnemers hebben. Een CSA-boer is meestal niet SKAL-gecertificeerd, maar de klant mag altijd komen kijken. Klanten zien dan dat de aanpak biologischer is dan biologisch. Dat werkt in een systeem waar de relatie tussen producent en consument direct is.” Ook bij de start van Symbiose, een collectief van duurzame voedselproducenten in de Alblasserwaard, was het steunpunt betrokken. “De producten van [Symbiose](#) zijn te verkrijgen in de tuinwinkel van Madam Jeanet in Noordeloos.” Het adres is: Nieuwendijk 10b, 4225 PD Noordeloos.”

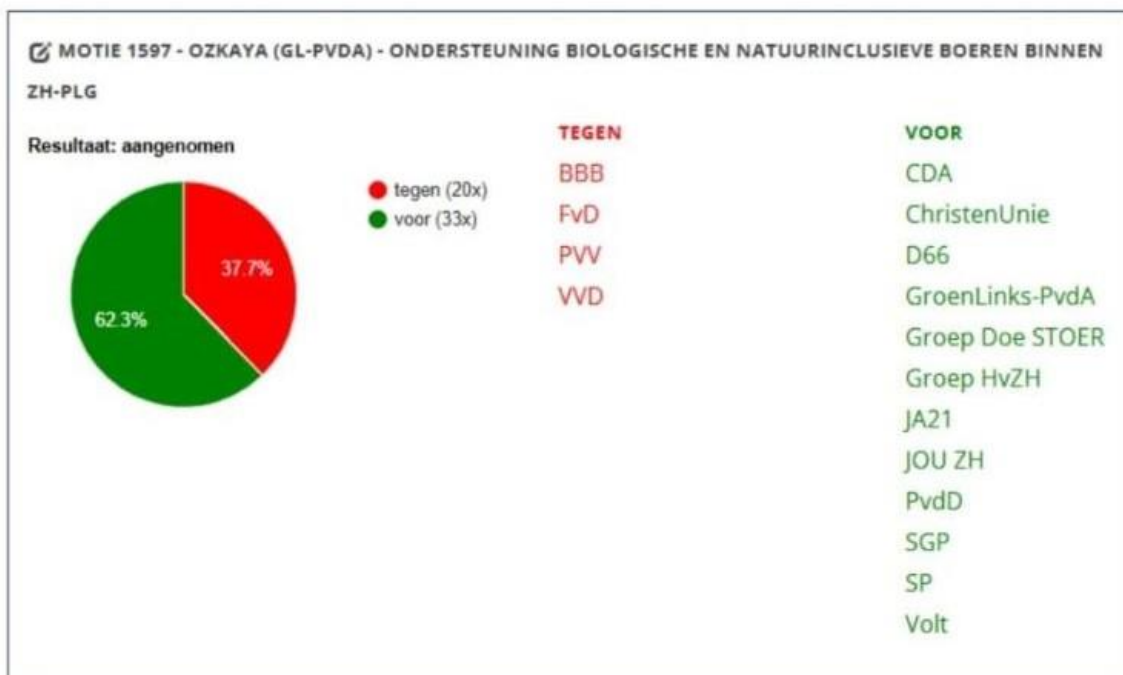
De naam Madam Jeanet behoort toe aan een coöperatieve winkel in Molenlanden, Noordeloos, langs de N214.

Lees meer [Land van Ons](#) en [Coöperatie Symbiose](#) uit Noordeloos.

Over Anne Marie Hoekstra: Zij is naast freelance journalist, schrijfster van romans. Haar tweede roman is vorig jaar uitgebracht door Gideon Uitgeverij. '[Complotzus](#)' is het aangrijpende verhaal van een zussenrelatie die door complotdenken in de coronatijd ernstige schade lijdt. Bijzonder om te lezen hoe de andere zus, zonder oordeel, de band tussen de zussen probeert te koesteren, en in stand te houden.'

#3 Actieplan Bioregio Zuid-Holland duurzame productie en consumptie

Onlangs heeft de Statenvergadering in Zuid-Holland, met een ruime meerderheid, een motie aangenomen om biologische en andere natuurinclusieve boeren actief te steunen.

“Dank aan alle voorstemmers. Dit besluit is niet alleen voor vooruitstrevende agrariërs goed nieuws maar voor iedereen die zich inzet voor een eerlijker, groener en gezonder voedselsysteem” Bron: Ekoland d.d. 6 februari 2025 Foto RVO

V.l.n.r. De kwartiermakers zijn Bavo van den Idsert, Erik Koldewey, Marjon Krol, Bart Braaijvanger, Michael Wilde, Paulien Hoftijzer, Maria van Boxtel en Nikki van Kuijk. Tekst Maria van Boxtel.

[Artikel](#) "Provincie Zuid-Holland gaat zich inzetten voor regionale biologische voedselsystemen" [in Biojournaal.nl](#).

Vijf kwartiermakers gaan het komende jaar actief op zoek naar kansen voor regionale ketensamenwerking voor het bevorderen van biologische afzet in Utrecht / Noord-Holland, in Zuid-Holland, Gelderland, Overijssel en Noord-Brabant. De kwartiermakers hebben van de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO) de opdracht gekregen om in de eerste helft van dit jaar te verkennen of er kansen liggen voor Bio-regio's, geïnspireerd door Bio-regio's in Duitsland.

Bio-regio's verkleinen de afstand tussen de consument en voedselproductie en brengen twee aantrekkelijke werelden bij elkaar: biologisch en lokaal. De kwartiermakers bespreken ook welke kansen in de keten van bodem tot bord gaan worden opgepakt. Ben jij ondernemer in een van de provincies waar een kwartiermaker aan de slag gaat? En heb je een mooi regionaal initiatief dat de afzet van biologische producten bevordert?

[Artikel "Vijf kwartiermakers Bio-regio aan de slag" in Ekoland.nl](#)

Meer weten? Vraag de [hier](#) de Greenpaper Biologische Regio aan.

Wikipedia: Een bioregio is een gedefinieerd geografisch gebied waar lokale partijen als overheden, consumentenorganisaties, onderwijs- en zorginstellingen en andere partijen afspraken maken om zo veel mogelijk lokale en biologische producten en diensten te faciliteren.

Michael Wilde is bio ambassadeur en oprichter van Organic Embassy.

#4 Pixelfarming Robotica Project

Re-Farm Europe. Stadsboer heeft 18 december jl. in het kader van het Europees Innovatie Programma (EIP) een projectsubsidie aanvraag ingediend bij de Rijksdienst voor Ondernemend Nederland (RVO). Het project wil een gemotiveerd gezelschap (stadslandbouw) boeren en tuinders de mogelijkheid te bieden om met kundige begeleiding strooksgewijs met kleinschalige robotica aan de gang te gaan. Naar onze overtuiging biedt een coöperatieve mechanisatie van stads(gerichte) landbouw wezenlijke kansen voor het opschalen van de korte keten en al dan niet biologisch gecertificeerde voedselvoorziening van dichtbij.

Kijk [hier](#) het bedrijfsfilmpje Robot One, De campus Almkerk 2021

Hoe sympathiek en ecologisch gemeenschapslandbouw moge zijn in de huidige fase van ontwikkeling, een aantal kleinschalige tuinders heeft te kennen gegeven voor meer bedrijfszekerheid, impact en inkomen te willen kunnen opschalen, hetzij op bedrijfsniveau hetzij als collectief. Een rekenvoorbeeld op perceel niveau: van de gangbare een hectare plm. per bedrijf (tweehonderd groente abonnementen) naar plus vijf hectare per bedrijf (duizend groente abonnementen) Een onderzoek naar mogelijke toepassingen van technologische vernieuwing zou kleinschalige teeltbedrijven kunnen helpen in professionalisering en rationalisatie van de gewassenkweek in polycultuur, pixels of strokenteelt. Dit is wat Pixelfarming Robotics proefondervindelijk wil uitproberen. Doelgroepen zijn bijvoorbeeld individuele buurtmoestuinen, voedselparken, zelfoogsttuinen, maar ook groene onderwijsinstellingen, het maatschappelijk middenveld en wetenschappelijke clubs. . Elke stedelijke nieuw te bouwen wijk vanaf vijfduizend eenheden zou kunnen profiteren van deze vorm van ultra lokale voedsel voorziening. Partners in deze projectsubsidieaanvraag zijn Xander Beks, VOF Onze Ruimte Schelluinen en Avans HBO robotica. Pixelfarming Robotica Almkerk is leverancier.

Voor ‘*projectgovernance*’ grijpt Stadsboer terug op ‘*projectcommons*’ [ontwerp principes](#) zoals uitgedragen door onder anderen Collectieve Kracht.

Agrarisch bedrijf Onze ruimte wil binnen het project meer kennis op doen en zoekt de verbreding met kleinschalige tuinbouw o.a. in combinatie met nieuwe technologie, in de toekomstvorming van hun bedrijf. Lees ook: <https://eyeefornature.world/>

Xander (44) is getrouwd met boerendochter: 'Kreeg er toekomst binnen agrarisch bedrijf bij'

De Telegraaf maandag, 30 september

Marjolein de Kreij (41) en Xander Beks (44) werken samen op het melkveebedrijf van haar ouders in Schelluinen, waar ze nu zes jaar wonen en fricties tussen werk en privé ervaren. Marjolein is sinds haar 16e betrokken bij de onderneming, met de ambitie deze op termijn over te nemen. Dit onderwerp kwam al vroeg in hun relatie ter sprake, aangezien het boerenleven geen duidelijke scheidslijn kent tussen werk en privé.

De dynamiek binnen de familie is complex, vooral wat betreft de communicatie over de bedrijfsvoering. Jaap (68) en Arja (65), Marjoleins ouders, zijn gewend om belangrijke onderwerpen in informele settings zoals de koffietafel te bespreken, wat de serieuze zakelijke dialogen bemoeilijkt. Momenteel beheren de generaties samen het bedrijf, waarbij Jaap verantwoordelijk is voor het land en de melkkoeien, terwijl Arja ondersteuning biedt in de zorg voor de kinderen.

Xander Beks werkt zich in voor het beheer van het land en richt zich op de toekomst van het bedrijf, met plannen om de afhankelijkheid van melk te verminderen. Ze bieden trainingen aan geïnteresseerden in de agrarische sector en willen starten met kleinschalige voedselproductie en natuurbeheer. Ondanks vragen van de oudere generatie over de haalbaarheid van deze plannen, heeft de implementatie van melkrobots al geleid tot meer flexibiliteit in de dagelijkse werkzaamheden.

De samenwerking, hoewel uitdagend, biedt hen de mogelijkheid om gebruik te maken van de ervaring van de oudere generatie, wat als een grote kans wordt gezien. Dit verhaal maakt deel uit van de serie 'De Generatiewissel', waarin familiebedrijven hun ervaringen delen over bedrijfsoverdracht.

Lees het hele artikel: <https://www.headliner.nl/item/xander-44-is-getrouwd-met-boerendochter-kreeg-er-toekomst-binnen-agrarisch-bedrijf-bij-premium-telegraaf-2136555>

#5 Drechtsteden en Land van Cuijk onderwerp van onderzoek

We zijn altijd blij met studenten voer de vloer. De jeugd heeft de toekomst. Zeker wanneer het gaat om de toekomst van de Nederlandse landbouw. Tot groot genoegen kan Stadsboer melden, dat de Hogere Agrarische School (HAS) uit 's-Hertogenbosch met een groepje laatstejaars en docenten een vergelijkend onderzoek uitvoert naar regionale gebieds- processen. Twee heel uiteenlopende regio's worden onder het vergrootglas gelegd. Het Land van Cuijk en Drechtsteden Zuid-Holland Zuid. Cuijk 'topdown'. Drechtsteden 'bottom-up'.

Het kennismakingsgesprek met de onderzoeksgroep vond recent plaats op de locatie van Stadsboer, Biesboschhal Dordrecht. De groep besteedt de helft van de studietijd aan onderzoek in Land van Cuijk en de andere helft in de Drechtsteden Zuid-Holland Zuid. De groep doet interviews met agrifood stakeholders, woont bijeenkomsten bij, draagt bij aan de regionale voedselketen strategie Drechtsteden i.o. en is betrokken bij voorkomende werkzaamheden in het kader van het Nationaal Voedselberaad.

De scriptie is een onderdeel van het SIA-project *Duurzaam Gebiedsgericht Werken*. Het SIA project is e gericht op het vergroten van kennis en handelingsperspectief rondom gebiedsprocessen in het landelijk gebied. De HAS houdt zich hierin voornamelijk bezig met bestuur van gebiedsprocessen. De knoppen waaraan gedraaid kunnen worden zijn instituties economische instrumenten, normen, waarden, beleidsinstrumenten, wetgeving, regelgeving, etc. Kortom alle 'spelregels'.

De uiteindelijke output van het gehele project bestaat uit een handreiking voor gebiedspartijen 'succesvol gebiedsprocessen sturen' met daaraan verbonden een workshop gebiedsprocessen voor bestuurders, belanghebbenden, burgers en boeren.

Onderdeel van dit project is de analyse van een aantal gebiedsprocessen, welke veelal door studenten uitgevoerd zullen worden. In het voorjaar van 2025, dus van februari t/m juni, wil HAS een scriptie opdracht uitzetten waarin een groep van 3 studenten twee casussen in Brabant en Zuid-Holland zullen vergelijken op vier aspecten: gebied eigenschappen, opgaven in het gebied, governance en instituties. Dit zal gebeuren aan de hand van interviews, documentstudie en observaties tijdens bijeenkomsten in het gebiedsproces.

Illustratie ©Rocketboys

In de volgende nieuwsbrief stellen de studenten zich voor aan de lezer.

#6 Community Supported Agriculture Conferentie

De leden van Vereniging CSA Netwerk Nederland (CSA NL) kwamen het derde weekend van november 2024 samen in Rosmalen voor een zeer geslaagde tweedaagse conferentie. Onder hen was ook Stadsboer. Even voor de historie. CSA NL is mede op initiatief van Stadsboer gestart in 2018. Tot de oprichters behoorden verder Us Hof uit Friesland en Land-Zicht uit Hilversum. Vanaf 2020 is de vereniging formeel verdergegaan. Thans telt het netwerk een honderdvijftigtal leden.

Over de recente conferentie. November 2024 vond de jaarlijkse CSA conferentie plaats. Twee inspirerende dagen met uitwisseling van ervaringen, ideeën en verhalen. Er was een goed, en veelzijdig programma, met veel ruimte voor verdieping, beantwoording van vragen en interactie. De fijne locaties Perron3 en buurtcentrum Boschgaard te Rosmalen op zaterdag en de bezoeken aan 4 bedrijven in de regio op zondag in combinatie met het fantastische vegan eten op beide dagen van Wietse Bakker en vrijwilligers maakten de conferentie tot een succes.

Foto Saskia van Gelderen - CSA deelnemers aan de veldexcursie november 2024

Bekijk [hier](#) het verslag.

#7 Jade Reforestry 'platgoed dat tegen een stootje kan'

De georganiseerde excursie van CSA boeren op de tweede dag van de conferentie voerde het gezelschap naar de tuinderij van Jade Koop, eigenaar van een tuinderij voor voedselbos plantgoed. In Ekoland verscheen een artikel geschreven door Maria van Boxtel dat Stadsboer in deze nieuwsbrief met de geïnteresseerde lezer mag delen.

Foto Saskia van Gelderen

Jade Reforestry biedt zowel plantgoed als diensten voor agroforestry. De grond onder de boomkwekerij is met losse pachtcontracten onzeker, en daarmee niet ideaal met meerjarige gewassen als bomen en struiken. „Alle tips zijn welkom”, zegt Jade Koop. Het CSA netwerk was op excursie op haar bedrijf in Schijndel.

Foto Saskia van Gelderen

Lees [hier](#) het volledige verslag.

#8 Food Film Fest VoedselAnders Diverz Zwijndrecht

VoedselAnders Food Film Fest 2024

Bomen op je land Film & Fermenteren Workshop

Verslag regionale correspondent

Stadsboer Steunpunt en Diverz Welzijnsorganisatie te Zwijndrecht werken sinds zes jaar samen aan projecten voor voedselvoorziening in de korte keten met gezond betaalbaar voedsel bereikbaar voor iedereen. Inclusief en divers. Zo hebben we tussen 2018 en 2022 samengewerkt aan de Proeftuin Drechtland 'Foodcommunity', in 2023 aan Het Boerenbord met kookklassen, in 2024 aan Verhalen op je Bord voor een kookboek met persoonlijke verhalen. Met dank aan de Yvonne Zuidgeest, directeur bestuurder.

Lees [hier](#) meer over het kookboek.

Van inspiratie naar realisatie: het begin van een nieuwe droom bij Food.Film.Fest.

Door Dominique van Dijk, Diverz, Zwijndrecht voor VoedselAnders

Soms zet een enkel moment je leven in een compleet nieuwe richting. Voor mij begon dat avontuur op het Food.Film.Fest 2023 in Dordrecht. Tijdens een van de mooie ontmoetingen die avond ontstond een zaadje - een kans die uiteindelijk leidde tot mijn nieuwe baan bij welzijnsorganisatie Diverz. Hier zou het opzetten van de facebook community 'Verhalen op je bord' onderdeel van mijn functie worden. Naast het online samenkomen met mensen die hun liefde voor lekker koken en eten delen, wilden we ook offline momenten creëren. Dus waarom niet zelf een editie van dit inspirerende festival organiseren?

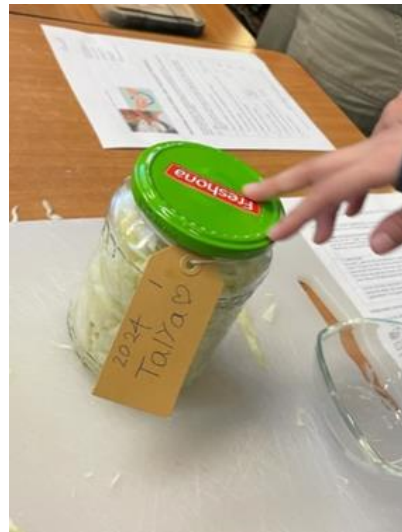
Fast forward naar Food.Film.Fest 2024 in Zwijndrecht, en dat idee werd werkelijkheid. Het was een geweldige middag waarin alles samenkwam. Wat me het meest raakte, was de prachtige mix van culturen die die middag betrokken waren. Door alle heerlijke hapjes en gerechten werden mensen écht met elkaar verbonden. Het festival bewees opnieuw dat eten de kracht heeft om grenzen te overstijgen en verhalen met elkaar te verweven.

Bomen op mijn land was de film die we kozen, met Belgische en Franse boeren in de hoofdrol.,

Omdat ik binnenkort een camping in Frankrijk ga overnemen, voelde de film voor mij als de perfecte afsluiting van een cirkel. Mijn plan is om daar op de camping een voedselbos en moestuin aan te leggen. Wat ooit een inspiratiebron was, wordt nu mijn nieuwe werkelijkheid.

Food Film Fest laat zien hoe belangrijk het is om mensen samen te brengen, verhalen te delen en dromen te laten groeien. Dank aan iedereen die deze middag en dit festival mogelijk maakte. Wie weet waar het volgende zaadje zal landen!

Artikel [hier](#) gepubliceerd in Voedsel Anders.

#9 Imkerij Parkboerderij De Kiboe-hoeve Zwijndrecht

De officiële opening van de geheel vernieuwde kinderboerderij ligt al weer even achter ons. De eer was aan wethouder Jacqueline van Dongen en beheerder Quirijn van den Bosch om het bord met de nieuwe naam Parkboerderij Kiboe-hoeve Zwijndrecht te onthullen. De locatie blinkt uit in duurzaamheid met zonnepanelen, groene daken en waterdoorlatende bestrating. Sinds het moment van de heropening is er veel bij gekomen. Een nieuwe entree verbindt de Kiboe-hoeve met het omliggende park. Een voedselbos is aangeplant. De dierverblijven zijn naar de nieuwste opvattingen herbouwd.

Foto's ©gemeente Zwijndrecht, bekijk [de video over de opening](#).

Vorig jaar zomer bestond de Kiboe-hoeve 55 jaar. Dat gegeven is niet onopgemerkt aan Zwijndrecht voorbijgegaan. Heel veel bezoekers vonden de weg naar de kinderboerderij. Stadsboer was van de partij met een informatiestand.

Kijk [hier](#) voor het artikel over de heropening op Zwijndrecht.net .

De bijenstal is een van de weinige gebouwen die niet is vernieuwd, technisch was het nog niet nodig. Steunpunt Stadsboer levert met Annette de Vlieger de imker en is op die manier duurzaam betrokken. Samen met Stichting Vrienden van de Kiboe-hoeve heeft Stadsboer het voorstel besproken om als imkerij meer zichtbaar aanwezig te zijn op afgesproken dagen en tijden, om educatie gericht in te zetten in het contact met de bezoekers en om uiteindelijk ook de bijenstal in te richten naar de nieuwste inzichten.

**STICHTING VRIENDEN VAN
KIBOE-HOEVE
ZWIJNDRECHT**

**ACTIVITEITEN
PARKBOERDERIJ
KIBOE-HOEVE**

Zien we jou in **2025** ook
weer op onze parkboerderij?

**HOPELIJK
TOT SNEL!**

Ook in 2025 is er weer genoeg te beleven op de Kiboe-hoeve! Zo kijken we uit naar de komst van herten en worden er weer veel jonge dieren geboren!

Kom jij onze lieve dieren ook een keer bewonderen? Of kom je liever naar één van onze activiteiten? Bekijk het volledige programma van 2025 hieronder!

15 maart	De boerderij opfleuren tijdens NL-doet
21 april	Paasspeurtocht i.s.m. Verhage Kort Ambacht
26 april	Koningsdag met Koning Kiboe en diverse activiteiten
24 mei	Schaapscheerdersfeest met leuke activiteiten en demonstraties, zoals schapenscheren, wolspinnen, schminken en ponyrijden
21 juni	Viering vijfjarig bestaan Buurtgezinnen Zwijsdrecht & Hendrik-Ido-Ambacht met diverse activiteiten
26 juli	Viering 25-jarig bestaan Drechtschappers met demonstraties wolspinnen
4 oktober	Dierendag

Heb je een vraag?
info@kiboehoeve.nl | Parklaan 7, Zwijsdrecht | www.kiboehoeve.nl

Bij speciale activiteiten in de Kiboe-hoeve is gewoonlijk Annette de Vlieger van Steunpunt Stadsboer aanwezig in de bijenstal om vragen over bijen, wespen en aanverwanten te beantwoorden. Deze informatie is ook te vinden in de [agenda](#) op de website van Steunpunt

Stadsboer.

We hebben in het Coöperatiefonds Rabobank Drechtsteden IJsselmonde een welwillende sponsor gevonden. Meer nieuws volgt.

#10 Voedselbossen Brabant & Stadsboer

Met hun ecologische bostuin gelegen aan de rand van Nationaal Park Loonse- en Drunense Duinen treedt Steunpunt Stadsboer toe aan vorig najaar opgerichte [IVN Vught werkgroep voedselbossen](#). Al enkele zaterdagen op rij hebben wij eigenaren van de verschillende voedselbossen aan elkaar gesnuffeld. Lekker praktisch bezig zijn in eigen en andermans voedselbos is een verademing.

Meer over de Vughtse Voedselbos Valley volgt in de volgende nieuwsbrief.

#11 Werkplan 2025-2026

- Dordtpark XL aan de Schenkeldijk. Agroforestry community ontwikkeling.
 - Regionale Voedselketen Strategie - Campagne gemeenteraadsverkiezingen 2026
 - Pixelfarming Robotica i.s.m. Campus Almkerk en Avans Breda, Onze Ruimte
 - HAS 's-Hertogenbosch afstudeeronderzoek regionale gebiedsprocessen
 - Nationaal Voedselberaad - regionale voedselraad
-

#12 Kort Nieuws

Subsidies aangevraagd / afgewezen

Stadsboer heeft in 2024 een tweetal subsidieaanvragen voor projecten ingediend. Het opstellen van een Europese subsidieaanvraag vraagt een grote investering in tijd en/of ook indien uitbesteed, een grote investering in geld. Succes is zeker ook niet gegarandeerd, zoals Stadsboer tot zijn teleurstelling pas geleden ervoer.

- De provinciale aanvraag voor regionale voedselsysteemtransitie is afgewezen.
- Stadsboer is zeer erkentelijk aan de gemeenten Molenlanden en Dordrecht voor het in de samenwerking betoonde vertrouwen, middels een Letter of Intent. In het bijzonder danken we Sjaak Kreeft en Xander Beks. We kijken uit naar andere mogelijkheden voor financiering van het project. Suggesties zijn welkom.
- De tweede aanvraag, voor pixelfarming robotica, is nog in behandeling.

Sponsoring aangevraagd / toegekend

- Stadsboer heeft december 2024 een financiële bijdrage mogen ontvangen van MAEX voor verdere professionalisering van website en publiciteitsmiddelen. Bekijk [hier](#) de Social Handprint van Steunpunt Stadsboer volgens de Sustainable Development Goals.
- Stadsboer heeft januari 2025 een financiële bijdrage mogen ontvangen van [Groene Bondgenoten](#) voor een netwerkbijeenkomst van en voor groene burgerinitiatieven.
- Stadsboer is februari 2025 een financiële bijdrage toegezegd door het [Rabobank Coöperatie fonds Drechtsteden](#) voor educatieve doeleinden i.s.m. Parkboerderij Zwijndrecht.

#13 Agenda Steunpunt Stadsboer

wijzigingen voorbehouden

In de [agenda](#) op de website van Steunpunt Stadsboer vind je bijeenkomsten die Stadsboer zelf organiseert en bijeenkomsten waar je Stadsboer kunt ontmoeten. Annette

de Vlieger, imker van Stadsboer, is op gezette tijden aanwezig in de bijenstal van Parkboerderij de Kiboe-hoeve te Zwijndrecht. Voor al uw vragen.

15 Maart NLDoet. Stadsboer ontvangt vrijwilligers van IVN Vught op voedselbostuin Ecobobo te Cromvoirt.

19 April Honing en Bijenmarkt Dordrecht.

22 April Deelnemer aan de slotconferentie 'Transitie naar een duurzaam voedselsysteem' uit het gelijknamige NWA onderzoeksprogramma te Antropia.

Zie ook: <https://www.nwo.nl/en/meetings/final-meeting-transition-to-a-sustainable-food-system>

17 Mei Streek- en oogstmarkt Krimpen a/ d IJssel, organisatie Voedselfamilie Krimpenerwaard

22 Mei o.v.b. Netwerkbijeenkomst i.h.k.v. [Weekend van de Natuur](#) met een voor en door groene burgerinitiatieven. Programma en sprekers worden t.z.t. bekend gemaakt,.

Zie ook: <https://www.ivn.nl/afdeling/dordrecht/nieuws/weekend-van-de-natuur-2025/>

Eind juni 2025 presenteren afstuderende studenten van de HAS 's-Hertogenbosch de resultaten van het actie-onderzoek in de Drechtsteden en het Land van Cuijk naar kansen en knelpunten in gebiedsontwikkelingsprocessen.

#14 Credits

FAQ - Stadsboer krijgt met regelmaat de vraag voorgelegd “met hoeveel zijn jullie”? Ons antwoord is, dat ons aantal fluctueert. Bij grotere evenementen zijn we met velen. Denk aan de voorbije Boer-Burger Dialogen, de Voedsel Vierdaagse of de Handelsmissies. Het afgelopen jaar daarentegen waren we een tweemans operatie. Wij zijn in principe een projectorganisatie. Voor de uitvoering van onze activiteiten zijn we aangewezen op ad hoc financiering. Doen we het werk dan alleen? We zijn gelukkig met onze vaste groep vrijwilligers en betrokken zzp'ers. In de tien jaar van ons bestaan als burgerinitiatief hebben we met over de honderd partners, organisaties, sponsors op een of andere manier samengewerkt aan onze opdracht: lokaal gezond voedsel bereikbaar voor iedereen.

Colofon Steunpunt Stadsboer

Volledige naam: Steunpunt Stadsboer, stichting
Kantooradres: Werf van de Biesbosch 92, 3313DA Dordrecht. Bezoek op afspraak.

Postadres:	Eksterstraat 13, 2953EA Alblaserdam
Handelsregister	KvK: 61131164
Triodos Bank	NL38 TRIO 0197 9425 98
Btw nummer	NL854221025B01

Volg ons op

[Facebook Drechstadsboer](#)

[Linkedin Steunpunt Stadsboer](#)

[Linkedin Robert Klaassen](#)

www.drechstadsboer.nl